

TIJDSCRIFT

VAN HET

NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- en PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK:

„Concordia res parvae crescunt”

TE

AMSTERDAM

1^e Jaargang

AMSTERDAM
G. THEOD. BOM EN ZOON

1893

OUDE LOODJES VAN YPEREN.

In de *Revue de la Num. Belge* 1875 bevindt zich, pag. 208—224, een artikel van den beroemden numismaat R. CHALON getiteld: »*Anciens Jetons ou mereaux*» — en op plaat X N°. 5 wordt ons eene afbeelding gegeven van een loodje door den heer M. DE COSTER aan ROBERT VAN BETHUNE, Graaf van Vlaanderen (1305—1322) toegekend.

Tegen deze bewering hebben wij geen bezwaar, omdat het stuk duidelijk uit dien tijd blijkt te zijn. Doch in den *Catalogue de Cisternes* (2me partie) wordt deze penning onder N°. 1 aldus opgegeven: »Mariage de ROBERT DE BETHUNE et YOLANDE DE BOURGOGNE» met verwijzing naar de *Revue Belge* 1875 pl. X n°. 5 alwaar ik echter niets van dit alles opgeteekend vind. Ik heb dan ook groot bezwaar tegen hetgeen aldaar gedrukt staat, daar ik nergens elders daarvan iets geboekt vond.

Volgens mijn gevoelen is het stukje niets anders dan een loodje van de stad Yperen (IPRES of Ipre), geslagen tijdens de regeering van ROBERT VAN BETHUNE die den meesten tijd zijns levens in die stad heeft doorgebracht en er ook gestorven is. Wat de I op de kz. betreft deze heeft volstrekt geene betrekking op YOLANDA DE BOURGOGNE, maar is eenvoudig de initiaal der stad Yperen.

Het Koninklijk Penningkabinet te 's Gravenhage bezit van dit stukje vier exemplaren, waarvan drie varianten van het exemplaar in de Revue 1875 plaat X N°. 5.

- N°. 1. Geheel overeen komende met de afbeelding in de Revue.
- N°. 2. Variant, de lelie vóór de R op de Vz. iets lager.
- N°. 3. Als voren, doch de vier lilies achter elkander aan de linkerszijde — en vóór de R op de Vz. geene lelie.
- N°. 4. Zeer verschillende variant. De R op de Vz. veel kleiner en niet in zes maar in vier bogen. Op de Kz. de I veel dunner en langer, doch mede in vier bogen. De bewerking van dit laatste nummer is veel fijner.

Waartoe deze loodjes hebben gediend is niet met zekerheid te bepalen. Kerkelijke loodjes

zijn het niet, daarvan dragen zij geen kenmerk, misschien vorstelijke mereaux voor bijzondere uitdeelingen.

Hartelijk hopen wij, dat nog eenmaal in het rijk archief der oude stad Yperen een en ander aangaande deze loodjes zal gevonden worden.

A. A. LOOYEN.